

**Høringsuttalelse fra Initiativ for ny SMB-lov
til**

**Rapport til Nærings- og Handelsdepartementet
Konkurs og en ny start: Holdninger til konkurser og konsekvenser av
konkurs
forfattet av
Deloitte Advokatfirma DA**

Denne rapporten faller utenfor vårt engasjement med unntak av noen av de siste punkter.

4.4.4. Konfidensialitet

Deloitte rapport side 18

Det bør være mulig å ha konfidensialitet slik det er beskrevet på side 18.

4.4.5. Kostnader

Deloitte rapport side 18

Det bør være mulig å få ned kostnadene til gjeldsforhandlinger. En ordning som er utenfor rettsapparatet bør vurderes.

4.4.8. Spesielle insolvensseksjoner i domstolene

Deloitte rapport side 19

Det bør «bli tilordnet spesialiserte insolvensseksjoner i et begrenset antall domstoler.»

4.4.9 Fortrinnsberettigede kreditorer bør ikke bli holdt utenfor forhandlingene

Doilletes rapport side 19

Vi kan bare helhjertet slutte oss til følgende uttalelse: ”Det bør således vurderes endringer i så vel lovgivning som i Skattedirektorates retningslinjer slik at ikke offentlige kreditorer blir et hinder mot fornuftige gjeldsløsninger.”. Det er vår mening at statens fordringer må gis en lavere prioritet enn i dag.

For øvrig mener vi det bør vurderes om man ikke på lignende måte som i U.S.A. bør innføre et såkalt ”Chapter 11” som gir beskyttelse mot pågang fra enkelte kreditorer for selskaper som vil innlede gjeldsforhandlinger. En betenkning om dette ble utarbeidet av professor Frøytein Gjesdal og stip. Jone Corneliussen ved NHH 06.10.97, og oversendt Næringsdepartementet.

5.1 Juridiske konsekvenser av konkurs og muligheten til en ny start.

Deloitte rapport side 22

Konkurs er et lite gunstig alternativ. Vi må derfor se på hva vi kan gjøre for å motvirke dette. Et effektivt rettslig akkordinstitutt ville være gunstig. Samtidig er lovene på dette området i Norge ikke gode nok.

I dette kapittelet kunne vi tenkt oss at det hadde vært gjort en referanse til professor Frøyteim Gjesdals og stipendiat Jone Corneliussens betenkning: "Konkurslovens betydning for å bevare økonomisk effektive bedrifter" datert 06.10.1997, og oversendt Næringsdepartementet.

For øvrig vil vi påpeke hvor uheldig vi mener det er at Staten som kreditor har prioritet foran nesten alle andre kreditorer. Vi mener at lovverket bør endres slik at statens fordringer gis en lavere prioritet.

I dag er forholdet at Dekningslovens kapittel 9 gir regler om rekkefølgen for dekning av fordringer. Etter disse reglene har staten betydelige fortrinn fremfor den store gruppen av uprioriterte fordringer. Etter vår mening bør dette endres. Vi kan godt forstå at loven bør beskytte de mindre profesjonelle aktørene som for eksempel de ansatte i en vanskelig situasjon. At staten skal ha behov for tilsvarende beskyttelse synes vi derimot er urimelig. Det er ingen grunn til å anta at det offentlige har mindre kompetanse, ressurser eller evner til å ivareta sine evner som kreditor enn andre. Derfor mener vi at dekningsloven § 9-4 om fordringsberettigede av annen klasse bør gå ut og at disse krav inngår blant massekrav.

I denne anledning bør det også drøftes om det er rimelig at staten ved Lønnsгарantifondet skal ha rett til å opprettholde sin utbetaling som et prioritert krav. Etter dagens regler trer Lønnsгарantifondet inn som fordringshaver på samme plass som det krav de erstatter (lønn eller feriepengar). Vi kan se det prinsipielle i dette, men vil også fremheve at konsekvensen er at det er de øvrige kreditorer alene som blir skadelidende. Det virker heller ikke umiddelbart logisk.

Statens har dessuten ulike roller som kreditor:

1. Staten er i svært mange sammenhenger kreditor overfor bedrifter og privatpersoner. Kravet fastsettes ofte ikke i forståelse med eller etter avtale med debitor, men følger av lov- og forskrifter - f eks gjelder dette krav på skatt og avgift. Kravets størrelse fastsettes i slike tilfeller ensidig av staten som kreditor.
2. Dersom kravet ikke blir betalt ved forfall, kan staten i de fleste tilfeller ta på seg en ny rolle, nemlig rollen som namsmann. Som namsmann tar staten f eks utlegg (pant) som sikkerhet for kravet.
3. Realisasjon av utlegget: I den utstrekning inndrivelsen også skjer i regi av namsmannen kan staten selv forestå dette. For eksempel gjelder dette der det er tatt utlegg i løssøre, pengekrav, lønn mv.

Alle andre kreditorer må gå til en av kreditorer uavhengig namsmann (vanligvis lensmannen) for å få gjennomført slik utpanting og senere inndrivelse. Staten kan altså opptre uten kontroll av utenforstående. Dersom staten som kreditor - dvs som part med egne interesser - gjør seg opp en uriktig mening om kravet og motparten, debitor, vil denne oppfatning gjøre seg

gjeldende på alle stadier uten den kontroll som ellers gjennomføres av en som selv ikke er part i saken.

Staten opptrer altså som part, dommer og bøddel i samme sak. Dette krever en så stor integritet av den enkelte saksbehandler at det ikke er rart at staten ofte går for langt og gjør urett.

Oslo, den 29. oktober 2004

For gruppen "Initiativ for ny SMB-lov"

Per Bugge-Asperheim

Paul Lindemann